

PSEAP

Polskie Stowarzyszenie
Ekonomicznej Analizy Prawa

VIII Cykl Seminariów PSEAP

Spotkanie nr 5/2014/2015

18.02.2015

AUTOSTRADY PŁATNE 2.0

Piotr S. CICHOCKI
(Uniwersytet Warszawski)

Streszczenie

Odpłatność za korzystanie z autostrad stała się popularnym tematem medialnym. W szerszym ujęciu zagadnienie to dotyczy finansowania usług publicznych i związanej z nimi infrastruktury. Czy powinna być ona finansowana w całości z budżetu, czy też z opłat użytkowników? Jeżeli zdecydujemy, że to korzystający z usług publicznych powinni za nie płacić, to należy też ustalić w jaki sposób. Może być to forma abonamentu, czyli opłaty za korzystanie z usługi przez w określony czas lub też opłata za każde użycie zdefiniowane w zależności od rodzaju usługi. Wreszcie, w jaki sposób powinny być pobierane opłaty? W przypadku dróg publicznych należy rozstrzygnąć wszystkie te kwestie. W zależności od wybranych opcji może być więc zastosowany podatek drogowy, winiety, pobór opłat na bramkach czy też opłata elektroniczna. Oczywiście oprócz zagadnień ekonomicznych i technicznych należy również uwzględnić uwarunkowania prawne, takie jak wymogi Unii Europejskiej związane z planowaną interoperacyjnością systemów elektronicznego poboru opłat w krajach członkowskich. Poza metodą poboru opłat istotnym zagadnieniem jest również ustalenie ich wysokości. Wprowadzenie systemu elektronicznego umożliwiłoby zmienne a nawet dynamiczne ustalanie cen w zależności od natężenia ruchu co, przynajmniej teoretycznie, umożliwiłoby sterowanie popytem. Takie możliwości otwiera agregowanie danych o wszystkich przejazdach pozwalające na dokładniejsze niż dotychczas analizowanie i prognozowanie ruchu przy użyciu narzędzi „Big Data”. Obecnie w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju prowadzone są prace nad nowym systemem poboru opłat na autostradach. Wiele wskazuje na to, że będzie to pobór elektroniczny podobny do funkcjonującego już systemu ViaTOLL, który pobiera opłaty za przejazdy ciężarówek i autobusów. Przy tej okazji warto wdrożyć takie rozwiązania które w przyszłości, w raz z rozwojem technologicznym i postępowaniem cywilizacyjnym, umożliwią optymalizację zarządzania infrastrukturą drogową.